

Αρείου Πάγου: 571/2004 (Τμ. Β2)

Πηγή: ΔΕΝ 61/2005, σελ. 1146

Η αοριστία της αγωγής αποτελεί λόγο αναιρέσεως εάν έχει προταθεί στο Εφετείο με συγκεκριμένα στοιχεία. – Επί θανάτου του μισθωτού σε εργατικό ατύχημα, για να επιδικασθεί χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης, αρκεί το κατά το κοινό δίκαιο πταίσμα του αδικοπραγήσαντος. – Η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ζημιάς και του νομίμου λόγου ευθύνης δεν ελέγχεται ανααιρετικώς, ενώ ελέγχεται αν η συγκεκριμένη αιτία ήταν πρόσφορη για την πρόκληση της ζημιάς.

Εισηγητής: Σ. ΚΟΛΥΒΑΣ

Δικηγόροι: Ι. Γιατράκος, Ν. Διαπάκης

Η νομική αοριστία της αγωγής, που συνδέεται με τη νομική εκτίμηση του εφαρμοστέου κανόνα ουσιαστικού δικαίου, ελέγχεται ως παραβίαση από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ., εάν το δικαστήριο για το σχηματισμό της περί νομικής επάρκειας της αγωγής κρίσης του αξίωσε περισσότερα στοιχεία από όσα απαιτεί ο νόμος προς θεμελίωση του δικαιώματος ή αρκέστηκε σε λιγότερα, ενώ η ποσοτική ή ποιοτική αοριστία της αγωγής, η οποία υπάρχει όταν δεν αναφέρονται όλα τα στοιχεία που απαιτούνται κατά νόμο για τη θεμελίωση του αιτήματος της αγωγής, ελέγχεται ως παραβίαση από τους αριθμούς 14 ή 8 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ.. Σε κάθε όμως περίπτωση, η αοριστία του δικογράφου της αγωγής πρέπει να προτείνεται στο δικαστήριο της ουσίας για να δημιουργείται λόγος αναιρέσεως, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 562 παραγρ. 2 Κ.Πολ.Δ., δεδομένου ότι ο σχετικός ισχυρισμός δεν είναι από εκείνους οι οποίοι κατ'εξίαιρηση λαμβάνονται υπ'όψη και χωρίς να προταθούν στο δικαστήριο της ουσίας και ειδικώς δεν αφορά τη δημόσια τάξη. Ο ισχυρισμός για αοριστία της αγωγής, προτεινόμενος ή επαναφερόμενος ενώπιον του Εφετείου, δεν αρκεί να αναφέρει ότι η αγωγή είναι αόριστη, αλλά πρέπει να αναφέρει τις συγκεκριμένες αοριστίες σε σχέση με τα πραγματικά περιστατικά που είναι απαραίτητα για τη στήριξη του αγωγικού δικαιώματος, εξ αιτίας των οποίων δεν παρέχεται η δυνατότητα στον εναγόμενο να αμυνθεί.

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την επισκόπηση των πρακτικών της συνεδρίασεως στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, ως και των προτάσεων της αναιρεσεύουσας στο πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο δικαστήριο, η αναιρεσεύουσα υπέβαλε στο Μον. Πρωτοδικείο ισχυρισμό αοριστίας της αγωγής, ο οποίος καταχωρήθηκε στα πρακτικά χωρίς οιαδήποτε αναφορά σε συγκεκριμένες αοριστίες της αγωγής. Στις προτάσεις ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, περιέχεται η φράση «αποκρούω την αγωγή ως αόριστη», ενώ στις προτάσεις ενώπιον του Εφετείου αναφέρεται «επαναφέρω και πάλι την νόμιμα προβληθείσα πρωτοδίκως ένστασή μου για αοριστία της αγωγής και ζητώ την απόρριψή της». Σύμφωνα με τα παραπάνω, η αναιρεσεύουσα δεν πρότεινε παραδεκτά στο Εφετείο ισχυρισμό περί αοριστίας της αγωγής και επομένως ο λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται αιτίαση για εσφαλμένη μη απόρριψη της αγωγής ως αόριστης, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί θανατώσεως προσώπου εξ αιτίας εργατικού ατυχήματος, η αξίωση χρηματικής ικανοποίησεως των μελών της οικογένειας του θύματος λόγω ψυχικής οδύνης κρίνεται πάντοτε κατά το κοινό δίκαιο (άρθρα 914, 932 ΑΚ), σε τρόπο ώστε για τη θεμελίωση της να μην απαιτείται το ειδικό πταίσμα της μη τηρήσεως επιβαλλομένων όρων ασφαλείας, αλλά να αρκεί το κατά το κοινό δίκαιο πταίσμα του αδικοπραγήσαντος. Η αδικοπραξία, ως προϋπόθεση επιδικάσεως χρηματικής

ικανοποιήσεως, νοείται ως παράνομη πράξη που δημιουργεί υποχρέωση αποζημιώσεως, όπως είναι η ανθρωποκτονία από αμέλεια. (...) Η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ζημιάς και του νόμιμου λόγου ευθύνης, στον οποίο συγκαταλέγεται και η παράνομη πράξη, ως προς την έννοια ότι η πράξη αυτή υπήρξε αναγκαίος όρος για την παραγωγή ζημιογόνου αποτελέσματος, αποτελεί πραγματική κρίση, που είναι αναιρετικά ανέλεγκτη (άρθρο 561 παραγρ. 1 ΚΠολΔ). Αντίθετα η κρίση περί του ότι η συγκεκριμένη αιτία είναι κατά τη συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων πρόσφορη για πρόκληση του ζημιογόνου αποτελέσματος είναι νομική και ελέγχεται αναιρετικά, ειδικότερα από την άποψη της παραβιάσεως των διδαγμάτων της κοινής πείρας κατά την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών, ως και την έλλειψη νόμιμης βάσεως.¹⁴

¹⁴ Επικυροί την 234/2003 Εφ. Πειραιώς